

компоненту дошкільної освіти та має бути рекомендована (схвалена) для використання у освітньому процесі у порядку визначеному законодавством.

2. Освітня програма має містити інформацію про:

вікові особливості дітей, які можуть здобувати дошкільну освіту за нею, у тому числі орієнтовні вікові показники розвитку дитини (психічного, фізичного тощо);

перелік і зміст освітніх ліній;

очікувані результати від освітнього процесу – перелік компетентностей, що мають здобути вихованці;

зміст, форми, методи, засоби реалізації освітнього процесу;

рекомендації батькам і педагогічним працівникам щодо розвитку, виховання та навчання дітей, напрями взаємодії із сім'єю.

Освітня програма може містити інші освітні компоненти, що визначають особливості освітнього процесу, зокрема, корекційно-розвитковий складник для дітей з особливими освітніми потребами.

3. Освітня програма має передбачати:

узгодження процесів розвитку, виховання та навчання з природними етапами розвитку людини;

формування основ соціальної адаптації та життєвої компетентності дитини, емоційно-ціннісного ставлення до довкілля, практичної та духовної діяльності людини;

виховання екологічної культури дитини, дбайливого ставлення до природи; розвиток творчих здібностей.

4. Рішення про використання у освітньому процесі освітніх програм приймається педагогічною радою суб'єкта освітньої діяльності.

Суб'єкти освітньої діяльності можуть використовувати в освітньому процесі парціальні програми, рекомендовані (схвалені) для використання у порядку визначеному законодавством.

5. На основі освітньої програми педагогічна рада схвалює, а керівник суб'єкта освітньої діяльності у сфері дошкільної освіти або уповноважений ним керівник дошкільного підрозділу затверджує план роботи на навчальний рік та літній період.

6. Навчальне навантаження на дитину в освітньому процесі не може перевищувати його гранично допустимий обсяг, визначений законодавством. При цьому, додаткові освітні послуги можуть надаватися виключно за бажанням батьків вихованців та договорів укладених з ними відповідно до законодавства.

Стаття 27. Інклюзивна освіта

1. У закладах освіти створюються та функціонують інклюзивні групи. Організація діяльності інклюзивних груп здійснюється у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

2. Відповідно до індивідуальних особливостей освітньої діяльності для кожної дитини з особливими освітніми потребами, яка здобуває дошкільну освіту в інклюзивній групі, та у порядку, визначеному законодавством, складається індивідуальна програма розвитку дитини.

3. Засновник закладу освіти має здійснювати фінансове, кадрове, матеріально-технічне, навчально-методичне забезпечення інклюзивних груп (у разі їх створення).

4. Особистісно орієнтоване спрямування освітнього процесу для дитини з особливими освітніми потребами забезпечує асистент вихователя, посада якого вводить при створенні інклюзивної групи.

Для задоволення потреб дитини з особливими освітніми потребами освітній процес забезпечується асистентом дитини – соціальним робітником, одним із батьків або іншою уповноваженою відповідно до законодавства особою.

Асистент дитини до участі в освітньому процесі допускається керівником закладу освіти на підставі укладення відповідного договору між закладом освіти та асистентом дитини за згодою батьків.

Розділ V. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Стаття 28. Система забезпечення якості

1. Система забезпечення якості у сфері дошкільної освіти формується відповідно до Закону України «Про освіту» з урахуванням особливостей, визначених цим Законом.

2. Система забезпечення якості у сфері дошкільної освіти включає систему забезпечення якості в суб'єктів освітньої діяльності у сфері дошкільної освіти (внутрішня система забезпечення якості освіти), систему зовнішнього забезпечення якості освіти, систему забезпечення якості в діяльності органів управління та установ, що здійснюють зовнішнє забезпечення якості освіти.

3. Внутрішня система забезпечення якості освіти формується суб'єктом освітньої діяльності у сфері дошкільної освіти з урахуванням методичних рекомендацій, розроблених центральним органом виконавчої влади, який реалізує державну політику з питань забезпечення якості освіти.

4. Система зовнішнього забезпечення якості дошкільної освіти та система забезпечення якості в діяльності органів управління та установ, що здійснюють зовнішнє забезпечення якості освіти у сфері дошкільної освіти, визначаються Законом України «Про освіту» та цим Законом.

Система зовнішнього забезпечення якості дошкільної освіти включає центральний орган виконавчої влади, який реалізує державну політику з питань забезпечення якості освіти і незалежні установи оцінювання та забезпечення якості освіти, а також інструменти, процедури та заходи забезпечення і підвищення якості освіти (стандартизацію, ліцензування, громадську акредитацію, інституційний аудит, моніторинг якості освітньої діяльності у сфері дошкільної освіти, атестацію та сертифікацію педагогічних працівників, громадський нагляд (контроль)).

Стаття 29. Базовий компонент дошкільної освіти

1. Базовий компонент дошкільної освіти розробляється і затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері освіти і науки та переглядається не менше одного разу на 10 років.

До розроблення Базового компонента дошкільної освіти можуть бути залучені центральний орган виконавчої влади, який реалізує державну політику з питань забезпечення якості освіти, Національна академія педагогічних наук України, академічні, галузеві науково-дослідні інститути, заклади освіти, інші науково-методичні та методичні установи, громадські об'єднання, експерти тощо.

2. Виконання Базового компонента дошкільної освіти в освітньому процесі є обов'язковим для всіх суб'єктів освітньої діяльності у сфері дошкільної освіти.

Стаття 30. Ліцензування освітньої діяльності

1. Заклади освіти, інші юридичні особи, у тому числі, що мають у своєму складі дошкільні підрозділи, фізичні особи-підприємці та громадські об'єднання, які здійснюють освітню діяльність у сфері дошкільної освіти без статусу юридичної особи, можуть провадити освітню діяльність у сфері дошкільної освіти виключно на підставі відповідної ліцензії, що видається органом ліцензування відповідно до вимог Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності» з урахуванням особливостей, визначених цим Законом, та ліцензійних умов.

2. Ліцензії видаються органами ліцензування за кожним місцем провадження закладом освіти, іншою юридичною особою чи фізичною особою-підприємцем освітньої діяльності у сфері дошкільної освіти, крім освітньої діяльності, що провадиться за місцем проживання дитини.

Ліцензія підтверджує спроможність провадити освітню діяльність у сфері дошкільної освіти та в певному місці (місцях) провадження такої діяльності відповідно до ліцензійних умов.

3. Ліцензійні умови мають містити вичерпний перелік вимог до кадрового, навчально-методичного та матеріально-технічного забезпечення та доступності приміщень закладу освіти, обов'язкових для провадження освітньої діяльності у сфері дошкільної освіти, вичерпний перелік документів, що додаються до заяви про отримання ліцензії. До ліцензійних умов не можуть бути включені вимоги щодо визначення ліцензованого обсягу, якості освітньої діяльності.

Контроль за додержанням ліцензіатами вимог ліцензійних умов здійснюють у межах своїх повноважень органи ліцензування.

4. Ліцензію може бути анульовано з підстав і в порядку, визначеному Законом України «Про ліцензування видів господарської діяльності».

5. Підставами для переоформлення ліцензії, крім підстав, визначених Законом України «Про ліцензування видів господарської діяльності» також є:

1) реорганізація юридичних осіб, що мають ліцензії на провадження освітньої діяльності, шляхом злиття або приєднання;

2) реорганізація або зміна найменування структурного підрозділу (філії) суб'єкта, який провадить освітню діяльність;

3) зміна найменування чи місцезнаходження (без зміни місця провадження освітньої діяльності) закладу та/або відокремленого структурного підрозділу;

Переоформлення ліцензії на провадження освітньої діяльності здійснюється без проведення процедури ліцензування. У разі реорганізації юридичних осіб, що мають ліцензії на провадження освітньої діяльності, шляхом злиття або приєднання переоформлення ліцензії здійснюється на основі ліцензій цих юридичних осіб.

Стаття 31. Державний нагляд (контроль) у сфері дошкільної освіти

1. Державний нагляд (контроль) у сфері дошкільної освіти здійснюється центральним органом виконавчої влади, який реалізує державну політику з питань забезпечення якості освіти та його територіальними органами, що діють на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що визначені Законом України «Про освіту» та цим Законом.

2. Формами заходів державного нагляду (контролю) у сфері дошкільної освіти є:

плановий (позаплановий) інституційний аудит;
позапланова перевірка.

3. Центральний орган виконавчої влади, який реалізує державну політику з питань забезпечення якості освіти та його територіальні органи проводять інституційний аудит, позапланові перевірки відповідно до Закону України «Про освіту», цього Закону у порядку, затвердженому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері освіти і науки.

Стаття 32. Інституційний аудит

1. Інституційний аудит — це комплексна зовнішня перевірка та оцінювання освітніх і управлінських процесів суб'єкта освітньої діяльності у сфері дошкільної освіти, які повинні забезпечувати його ефективну роботу та сталий розвиток.

Інституційний аудит проводиться з метою оцінювання якості освітньої діяльності та визначення рекомендацій щодо:

підвищення якості освітньої діяльності та вдосконалення внутрішньої системи забезпечення якості освіти;

приведення освітнього та управлінського процесів у відповідність з вимогами законодавства.

2. Центральний орган виконавчої влади, який реалізує державну політику з питань забезпечення якості освіти та його територіальні органи проводять інституційний аудит відповідно до Закону України «Про освіту» та цього Закону у порядку, затвердженому у центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері освіти і науки.

3. Інституційний аудит є плановим заходом, що проводиться центральним органом виконавчої влади, який реалізує державну політику з питань забезпечення якості освіти та його територіальними органами не частіше одного разу на 10 років.

4. За результатами проведення інституційного аудиту надаються висновок про якість освітньої діяльності, внутрішню систему забезпечення якості освіти, а також рекомендації щодо вдосконалення освітньої діяльності.

5. Керівник суб'єкта освітньої діяльності має право подати до центрального органу виконавчої влади, який реалізує державну політику з питань забезпечення якості освіти обґрунтовані заперечення щодо висновку та рекомендацій протягом десяти робочих днів з дня їх отримання. Заперечення повинні бути розглянуті протягом 20 робочих днів з дня їх надходження.

6. Результати інституційного аудиту оприлюднюються на офіційних веб-сайтах суб'єкта освітньої діяльності у сфері дошкільної освіти (крім фізичних осіб-підприємців), його засновника (крім засновника приватного суб'єкта освітньої діяльності) та центрального органу виконавчої влади, який реалізує державну політику з питань забезпечення якості освіти чи його територіального органу протягом трьох робочих днів з дня завершення розгляду заперечень.

7. У разі виявлення невідповідності освітньої діяльності законодавству, орган, який провів інституційний аудит, визначає строк усунення порушень у роботі суб'єкта освітньої діяльності, який не може перевищувати одного року.

Після закінчення визначеного строку проводиться перевірка результатів усунення відповідних порушень. У разі негативних результатів такої перевірки засновнику суб'єкта освітньої діяльності можуть бути надані рекомендації щодо зміни керівника суб'єкта освітньої діяльності та/або керівника дошкільного підрозділу, реорганізації (злиття, приєднання, поділу, перетворення), ліквідації суб'єкта освітньої діяльності чи припинення його діяльності.

Стаття 33. Громадська акредитація закладу дошкільної освіти

1. Громадська акредитація закладу дошкільної освіти проводиться за ініціативою його директора відповідно до вимог Закону України «Про освіту», «Про адміністративні послуги» за рахунок коштів засновника, інших джерел, не заборонених законодавством, та з урахуванням особливостей, визначених цим Законом.

2. Громадська акредитація здійснюється юридичними особами, акредитованими у порядку, затвердженому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері освіти і науки, з урахуванням вимог до проведення інституційного аудиту закладів дошкільної освіти.

3. Успішні результати громадської акредитації закладу дошкільної освіти засвідчуються сертифікатом, що є чинним впродовж десяти років.

4. Заклади дошкільної освіти, що мають чинний сертифікат про громадську акредитацію закладу освіти, вважаються такими, що пройшли плановий інституційний аудит.

5. Інформація про проведення та результати громадської акредитації закладу дошкільної освіти оприлюднюється на офіційному веб-сайті закладу освіти та/або його засновника впродовж десяти днів з дня видачі сертифікату і надсилається до центрального органу виконавчої влади, який реалізує державну політику з питань забезпечення якості освіти.

Стаття 34. Атестація та сертифікація педагогічних працівників

1. Атестація педагогічних працівників закладів освіти здійснюється відповідно до Закону України «Про освіту» та в порядку, затвердженому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері освіти і науки.

2. Сертифікація здійснюється з метою виявлення та заохочення педагогічних працівників з високим рівнем педагогічної майстерності, які володіють методиками компетентнісного навчання і новими освітніми технологіями та сприяють їх поширенню.

3. Засади сертифікації педагогічних працівників визначаються Законом України «Про освіту».

Сертифікація передбачає:

1) експертне оцінювання професійних компетентностей учасників сертифікації шляхом вивчення практичного досвіду їх роботи;

2) самооцінювання учасником сертифікації власної педагогічної майстерності;

3) оцінювання фахових знань та умінь учасників сертифікації шляхом їх незалежного тестування.

4. Право на проходження сертифікації мають педагогічні працівники, які мають стаж роботи на відповідній посаді не менше двох років. Педагогічний працівник має право на проходження сертифікації безоплатно один раз на три роки. Педагогічний працівник, який не отримав сертифікат, має право на повторне проходження сертифікації не раніше ніж через рік.

5. Педагогічний працівник, який отримав сертифікат:

отримує щомісячну доплату в розмірі 20 відсотків посадового окладу (ставки заробітної плати) пропорційно до обсягу педагогічного навантаження протягом строку дії сертифіката;

впроваджує і поширює інноваційні методики навчання, організації освітнього процесу та нові освітні технології;

може бути залучений до процедур і заходів, пов'язаних із забезпеченням якості та впровадженням інновацій, педагогічних новацій і технологій у системі освіти.

6. Проходження сертифікації зараховується як проходження атестації педагогічним працівником, а також є підставою для присвоєння відповідної кваліфікаційної категорії та/або педагогічного звання у визначеному законодавством порядку.

Стаття 35. Підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів дошкільної освіти

1. Кожен педагогічний працівник зобов'язаний щороку підвищувати кваліфікацію відповідно до Закону України «Про освіту» з урахуванням особливостей, визначених цим Законом та в порядку, затвердженому Кабінетом Міністрів України.

2. Загальна кількість академічних годин для підвищення кваліфікації педагогічного працівника протягом п'яти років, яка оплачується за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів, не може бути меншою за 120 годин, з яких не менше 10 відсотків загальної кількості годин повинно бути обов'язково спрямоване на вдосконалення знань, вмінь і практичних навичок у частині роботи з дітьми з особливими освітніми потребами.

Обсяг щорічного підвищення кваліфікації педагогічного працівника не може бути меншим, ніж 30 академічних годин.

3. На основі пропозицій педагогічних працівників педагогічна рада формує та затверджує річний план підвищення кваліфікації педагогічних працівників на наступний календарний рік, що визначає вид, форму, суб'єктів підвищення кваліфікації, кількість годин і строки проходження підвищення кваліфікації педагогічними працівниками.

Стаття 36. Наукове, методичне, інформаційне забезпечення системи дошкільної освіти

1. Наукове і методичне забезпечення системи дошкільної освіти здійснюється відповідно до статті 75 Закону України «Про освіту» з урахуванням особливостей, визначених цим Законом.

2. Наукове, методичне, інформаційне забезпечення системи дошкільної освіти здійснюють:

центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері освіти і науки, підпорядковані йому науково-методичні, методичні установи та заклади вищої освіти;

центральний орган виконавчої влади, який реалізує державну політику з питань забезпечення якості освіти, його територіальні органи;

науково-дослідні установи;

інститути післядипломної педагогічної освіти;

науково-методичні та методичні установи, підпорядковані органам місцевого самоврядування та місцевим державним адміністраціям;

інші суб'єкти, що здійснюють наукове і методичне забезпечення відповідно до статті 75 Закону України «Про освіту».

3. Завданнями наукового і методичного забезпечення системи дошкільної освіти є:

реалізація засад та принципів державної політики у сфері дошкільної освіти;

розроблення, затвердження та впровадження програмно-методичного забезпечення дошкільної освіти (освітні програми, навчально-методичні і навчально-наочні посібники та інші видання, у тому числі електронні);

узагальнення та поширення перспективного педагогічного досвіду та новітніх технологій у сфері освіти;

організація співпраці з іншими установами, організаціями та закладами освіти;

перепідготовка та підвищення кваліфікації педагогічних працівників у сфері дошкільної освіти.

4. Інформаційне забезпечення здійснюється шляхом надання доступу учасникам освітнього процесу до інформації та звітності у сфері дошкільної освіти, публічних освітніх, наукових та інформаційних ресурсів, у тому числі до мережі Інтернет.

5. Відкриті та загальнодоступні ресурси з інформацією про діяльність суб'єктів освітньої діяльності, що мають ліцензію на провадження освітньої діяльності у сфері дошкільної освіти, формуються та оприлюднюються ними відповідно до статті 30 Закону України «Про освіту».

6. Інформація та звітність у сфері дошкільної освіти включає:

дані про систему дошкільної освіти від всіх суб'єктів освітньої діяльності, що забезпечують здобуття дошкільної освіти;

інформацію, отриману за результатами моніторингових досліджень якості дошкільної освіти та якості освітньої діяльності у сфері дошкільної освіти.

7. Методологію і звітну документацію, які пов'язані з розробленням, збиранням, обробленням і використанням статистичної інформації у сфері освіти розробляє та затверджує центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері освіти і науки за погодженням із центральним органом виконавчої влади в галузі статистики.

Розділ VI.

УЧАСНИКИ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Стаття 37. Учасники освітнього процесу у сфері дошкільної освіти

1. Учасниками освітнього процесу є:

діти раннього та дошкільного віку;

педагогічні працівники;

медичні працівники;

помічники вихователів;

батьки;

асистенти дитини;

фізичні особи, які провадять педагогічну діяльність у сфері дошкільної освіти.

2. Залучення будь-яких інших осіб до участі в освітньому процесі (проведення занять, інших заходів) здійснюється за рішенням керівника суб'єкта освітньої діяльності. Відповідальність за зміст таких занять (заходів) несе керівник суб'єкта освітньої діяльності.

Стаття 38. Права дитини у сфері дошкільної освіти

1. Права дитини у сфері дошкільної освіти визначені Конституцією України, Законом України «Про освіту», цим Законом та іншими нормативно-правовими актами.

2. Дитина має гарантоване державою право на:

безоплатну доступну відповідно до своїх потреб дошкільну освіту в державних і комунальних закладах дошкільної освіти;

безпечні та нешкідливі умови утримання, розвитку, виховання та навчання; захист від будь-якої інформації, у тому числі забороненої законом, пропаганди та агітації, що завдає шкоди її здоров'ю, моральному та духовному розвитку;

безоплатне медичне обслуговування у державних і комунальних закладах дошкільної освіти та дошкільних підрозділах інших державних і комунальних закладів освіти;

захист від будь-яких форм експлуатації та дій, які шкодять здоров'ю дитини, а також від будь-яких форм насильства, приниження її гідності.

Залучати вихованців до участі в заходах, організованих громадськими об'єднаннями, дозволяється виключно за згодою їхніх батьків.

Стаття 39. Охорона та зміцнення здоров'я вихованців

1. Суб'єкт освітньої діяльності має забезпечити належні та безпечні умови навчання, виховання, розвитку, збереження та зміцнення здоров'я, формувати гігієнічні навички та засади здорового способу життя вихованців.

Вихованці забезпечуються медичним обслуговуванням, що здійснюється медичними працівниками, які входять до штату суб'єктів освітньої діяльності або відповідних закладів охорони здоров'я. Вихованці забезпечуються медичним обслуговуванням у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Заклади охорони здоров'я разом з органами управління освітою та органами охорони здоров'я щороку забезпечують безоплатний медичний огляд вихованців, моніторинг і корекцію стану здоров'я, проведення лікувально-профілактичних заходів у суб'єктах освітньої діяльності.

2. Контроль за охороною здоров'я та якістю харчування вихованців здійснюється відповідно до законодавства.

Стаття 40. Організація харчування вихованців у закладі освіти

1. Забезпечення та організація харчування вихованців у закладі освіти здійснюється його засновником (уповноваженим ним органом) та керівником.

2. Батьки сплачують за харчування вихованців у закладі освіти у розмірі, визначеному його засновником. Порядок встановлення плати батьків за харчування вихованців у державному та комунальному закладі освіти визначається Кабінетом Міністрів України.

Органи місцевого самоврядування, їх виконавчі органи забезпечують безкоштовним харчуванням дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, дітей з інвалідністю, дітей із сімей, які отримують допомогу відповідно до Закону України «Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям» та інші категорії, передбачені законодавством, які здобувають дошкільну освіту у державних і комунальних закладах освіти.

За рішенням засновника закладу освіти та за рахунок коштів відповідного бюджету для вихованців з багатодітних сімей та інших категорій, які потребують соціальної підтримки, надаються пільгові умови оплати за харчування.

Засновник може установлювати додаткові пільги щодо плати батьків за харчування дітей у закладах дошкільної освіти за рахунок коштів відповідних місцевих бюджетів, підприємств, організацій, установ.

3. Засновник або уповноважений ним орган та керівник закладу освіти несуть відповідальність за якість харчування вихованців у закладі освіти. Контроль за якістю харчування у закладі освіти покладається на його засновника або уповноважений ним орган, а також на відповідні органи управління у сфері охорони здоров'я.

Стаття 41. Права та обов'язки батьків

1. Батьки мають право:

вибирати суб'єкта освітньої діяльності, способи та форми здобуття дитиною дошкільної освіти;

обирати і бути обраними до органів громадського самоврядування закладу дошкільної освіти;

брати участь у загальних зборах (конференції) колективу закладу дошкільної освіти, представлений працівниками закладу та батьками вихованців;

звертатися до керівника закладу освіти, відповідних органів управління освітою з питань розвитку, виховання і навчання своїх дітей;

захищати законні інтереси своїх дітей у відповідних державних органах і суді.

2. Батьки зобов'язані:

сприяти здобуттю дитиною дошкільної освіти;

поважати гідність учасників освітнього процесу, шанобливо ставитися до них;

виховувати у дітей повагу до прав, свобод і законних інтересів людини, законів та етичних норм, відповідальне ставлення до власного здоров'я та здоров'я оточуючих;

дбати про фізичне і психічне здоров'я дитини, розвивати її здібності, формувати навички здорового способу життя;

виховувати у дитини працелюбність, дбайливе ставлення до довкілля, здатність взаємодіяти з людьми, які її оточують;

розвивати вміння співпереживати, співчувати, допомагати іншим;

забезпечувати здобуття дошкільної освіти дітьми старшого дошкільного віку за будь-якою формою;

виховувати у дітей любов до України, шанобливе ставлення до державної мови, народних традицій і звичаїв Українського та інших народів, повагу до національних, історичних, культурних цінностей;

дотримуватися установчих документів та правил внутрішнього розпорядку закладу освіти.

3. Інші права та обов'язки батьків визначаються Законом України "Про освіту". Здобуття дитиною дошкільної освіти в закладі освіти або в іншого суб'єкта освітньої діяльності не звільняє батьків від обов'язку доглядати, піклуватися, виховувати, розвивати і навчати дитину.

4. Кожен з батьків дитини є відповідальним за її виховання, розвиток і навчання, а також за збереження її життя, зміцнення здоров'я, формування почуття людської гідності та усвідомленого ставлення дитини до здорового способу життя.

Стаття 42. Педагогічні працівники у сфері дошкільної освіти, їх права та обов'язки

1. На посади педагогічних працівників приймаються особи, які мають відповідну фахову педагогічну освіту та/або відповідну професійну кваліфікацію, вільно володіють державною мовою або володіють державною мовою в обсязі, достатньому для спілкування (для іноземців та осіб без громадянства), моральні якості та фізичний і психічний стан здоров'я яких дозволяють виконувати професійні обов'язки.

Не може обіймати посаду педагогічного працівника закладу дошкільної освіти особа, яка:

- 1) є недієздатною або цивільна дієздатність якої обмежена;
- 2) має судимість;
- 3) позбавлена права обіймати відповідну посаду.

2. Педагогічні працівники мають право на:

- академічну свободу, включаючи вільний вибір форм, методів і засобів навчання та виховання, що відповідають освітній програмі;
- педагогічну ініціативу;
- підвищення кваліфікації, перепідготовку;
- вільний вибір освітніх програм, форм організації освітнього процесу;
- доступ до інформаційних ресурсів і комунікацій, що використовуються в освітньому процесі;
- відзначення успіхів у своїй професійній діяльності;
- справедливе та об'єктивне оцінювання своєї професійної діяльності;
- захист професійної честі та гідності;
- безпечні і нешкідливі умови праці;
- участь у громадському самоврядуванні закладу освіти;
- захист під час освітнього процесу від будь-яких форм насильства, експлуатації, пропаганди та агітації, що завдають шкоди її здоров'ю, моральному та духовному розвитку;
- першочергове зарахування своїх дітей до державних та комунальних закладів дошкільної освіти.

3. Педагогічні працівники зобов'язані:

- дотримуватись принципів особистісно-орієнтованого підходу до розвитку дітей та педагогіки партнерства;
- забезпечувати єдність розвитку, виховання та навчання вихованців, дотримуватися у своїй педагогічній діяльності інших принципів освітньої діяльності, визначених статтею 6 Закону України «Про освіту»;
- використовувати державну мову в освітньому процесі відповідно до вимог законодавства;

постійно підвищувати кваліфікаційний рівень та вдосконалювати професійну компетентність;

з повагою ставитись до інших учасників освітнього процесу;

забезпечувати безпечні та нешкідливі умови життєдіяльності вихованців у закладі освіти;

брати участь у засіданнях педагогічної ради та заходах закладу освіти;

виконувати обов'язки, визначені Законом України «Про освіту», цим Законом, іншими законами та нормативно-правовими актами України, установчими документами закладу, трудовим договором та/або посадовими обов'язками.

4. Інші права та обов'язки педагогічних працівників у сфері дошкільної освіти визначаються Законом України «Про освіту», цим Законом та іншими Законами, нормативно-правовими актами.

Стаття 43. Трудові відносини та оплата праці у закладі дошкільної освіти

1. Трудові відносини у закладі дошкільної освіти регулюються законодавством України про працю, Законом України "Про освіту", цим Законом та іншими нормативно-правовими актами, прийнятими відповідно до них. Педагогічні працівники мають трудові та інші права, визначені Законом України «Про освіту», цим та іншими законами України, а також установчими документами і трудовим договором.

Педагогічні працівники закладів освіти приймаються на роботу за трудовими договорами відповідно до вимог цього Закону та трудового законодавства.

Засновники приватних та корпоративних закладів освіти самостійно визначають порядок укладення трудових договорів, у тому числі строкових, з особами, які приймаються на посади працівників закладів освіти відповідно до вимог цього Закону та трудового законодавства. На вимогу особи, яка приймається на роботу педагогічного працівника приватного чи корпоративного закладу освіти, з нею може бути укладено строковий трудовий договір (контракт) відповідно до вимог трудового законодавства.

2. Директор державного, комунального закладу дошкільної освіти приймається на посаду шляхом конкурсного відбору.

Положення про конкурс на посаду директора державного, комунального закладу дошкільної освіти розробляє та затверджує його засновник на підставі типового положення, затвердженого центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері освіти і науки.

Переможець конкурсу призначається на посаду директора державного, комунального закладу дошкільної освіти на підставі рішення конкурсної комісії, до складу якої на паритетних засадах входять представники:

засновника (посадові особи органу державної влади чи депутати відповідного органу місцевого самоврядування, їх виконавчі органи (не більше однієї особи від однієї фракції чи групи));

відповідної місцевої державної адміністрації чи територіального органу центрального органу виконавчої влади, який реалізує державну політику з питань забезпечення якості освіти (державні службовці);

інститутів громадянського суспільства (зокрема громадських об'єднань керівників закладів освіти, професійних об'єднань педагогічних працівників, а також експертів, фахівців у сфері загальної середньої освіти тощо).

3. Переможця конкурсу призначає на посаду та укладає з ним трудовий договір (з особами, які приймаються на роботу вперше, укладається строковий трудовий договір (контракт) строком на 2 роки) засновник суб'єкта освітньої діяльності або уповноважений ним орган (посадова особа).

Після закінчення строку трудового договору (контракту) з особами, які приймаються на роботу вперше, з директором закладу дошкільної освіти може укладатися безстроковий трудовий договір (контракт).

Безстроковий трудовий договір, укладений з директором закладу державного, комунального закладу дошкільної освіти, припиняється після досягнення ним пенсійного віку. Особа, яка досягла пенсійного віку та якій виплачується пенсія за віком, може бути прийнята на посаду директора державного чи комунального закладу дошкільної освіти або продовжити працювати на цій посаді на основі трудового договору (контракту), що укладаються строком від одного до трьох років.

4. Директор закладу освіти приймає на роботу та звільняє працівників, у порядку, визначеному цим Законом та трудовим законодавством.

5. Робочий час педагогічного працівника включає час, необхідний для виконання ним навчальної, виховної, методичної, організаційної роботи та іншої педагогічної діяльності, передбаченої трудовим договором та/або посадовими обов'язками у закладі та поза його межами. Конкретний перелік та обсяг видів робіт педагогічного працівника встановлюються трудовим договором та/або посадовими обов'язками.

6. Педагогічна діяльність педагогічного працівника включає:

1) педагогічне навантаження на тиждень, що спрямоване на безпосереднє провадження освітнього процесу, відповідає його тарифній ставці і становить для:

вихователя - 25 годин;

асистента вихователя інклюзивної групи - 36 годин;

соціального педагога - 30 годин;

практичного психолога - 30 годин;

практичного психолога закладу дошкільної освіти компенсуючого типу (чи закладу комбінованого типу, який має 50 і більше відсотків спеціальних груп) та з інклюзивною (ими) групою (ами) - 25 годин;

керівника музичного - 24 години;

інструктора з фізкультури - 25 годин;

вчителя-дефектолога, вчителя-логопеда - 20 годин;

керівника гуртка - 18 годин;

вихователя-методиста - 30 годин.

2) інші види педагогічної діяльності, передбачені Законом, трудовим договором та/або посадовими обов'язками, за які законодавством та/або засновником можуть встановлюватися доплати.

Розміри тарифних ставок інших педагогічних працівників закладу державного та комунального закладу дошкільної освіти у порядку, визначеному законодавством.

7. Оплата праці педагогічних та інших працівників закладів дошкільної освіти здійснюється згідно із Законами «Про освіту», «Про оплату праці», Кодексом законів про працю України та іншими нормативно-правовими актами.

Педагогічне навантаження педагогічного працівника закладу дошкільної освіти обсягом менше тарифної ставки, передбаченої частиною шостою цієї статті, встановлюється лише за його письмовою згодою у порядку, передбаченому законодавством.

8. Педагогічні працівники мають право на додаткову оплачувану відпустку. Тривалість основної щорічної відпустки педагогічних працівників становить 56 календарних днів.

Види та тривалість додаткових відпусток встановлюються згідно з чинним законодавством та колективними договорами.

Тривалість відпустки помічників вихователів закладів дошкільної освіти становить 30 календарних днів. Помічникам вихователів закладів (груп) дошкільної освіти компенсуючого типу, робота яких пов'язана з підвищеним нервово-емоційним навантаженням, надається щорічна додаткова відпустка за особливий характер праці тривалістю 7 календарних днів.

Розділ VII.

ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ ТА МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО У СФЕРІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Стаття 44. Фінансово-господарська діяльність закладів освіти

1. Фінансово-господарська діяльність закладів освіти здійснюється відповідно до Бюджетного кодексу України, Цивільного кодексу України, Господарського кодексу України, Законів України «Про освіту», «Про місцеве самоврядування в Україні» та інших нормативно-правових актів.

2. Утримання та розвиток матеріально-технічної бази закладу (закладів) освіти фінансується за рахунок коштів його засновника (їх засновників) та інших джерел, не заборонених законодавством.

3. Фінансування державних та комунальних закладів освіти здійснюється з відповідних бюджетів, у тому числі за рахунок субвенції з державного бюджету згідно з Бюджетним кодексом України та іншими законодавчими та нормативно-правовими актами.

Іншими джерелами фінансування закладу освіти можуть бути:

доходи від надання освітніх та інших послуг відповідно до укладених договорів;

гранти;

благодійна допомога у вигляді коштів, товарів (матеріальних цінностей), нематеріальних активів, робіт та послуг, одержаних від юридичних та фізичних осіб тощо;

інші джерела, незаборонені законодавством.

4. Джерелами фінансування закладів освіти, заснованих на умовах державно-приватного партнерства, є кошти їх засновників та інші джерела, не заборонені законодавством.

Обсяги та порядок співфінансування визначаються засновниками на умовах договору у встановленому законодавством порядку.

5. Фінансова автономія державних і комунальних закладів освіти в частині використання бюджетних коштів полягає у самостійному, у межах, установлених затвердженими кошторисами, здійсненні витрат на:

встановлення доплат, надбавок, виплати матеріальної допомоги, премій, інших видів стимулювання та відзначення працівників;

оплату поточних ремонтних робіт приміщень і споруд закладів освіти;

оплату підвищення кваліфікації педагогічних працівників;

укладення відповідно до законодавства цивільно-правових (господарських) угод (договорів) для забезпечення діяльності закладу тощо.

6. Порядок діловодства і бухгалтерського обліку в закладі освіти визначається його керівником відповідно до законодавства.

Бухгалтерський облік може здійснюватися самостійно закладом освіти, через централізовану бухгалтерію або шляхом використання (придбання) послуг аутсорсингу.

Штатні розписи державних і комунальних закладів дошкільної освіти розробляються на основі Типових штатних нормативів закладів дошкільної освіти, затверджених центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері освіти і науки, в обсязі, не менше встановлених нормативів.

Стаття 45. Матеріально-технічна база закладу дошкільної освіти

1. Матеріально-технічна база закладу дошкільної освіти, включає будівлі, споруди, земельні ділянки, системи життєзабезпечення, інвентар, обладнання, транспортні засоби та інше. Майно закладу дошкільної освіти належить йому на правах, визначених законодавством та іншими нормативно-правовими актами.

2. Вимоги до матеріально-технічної бази закладу дошкільної освіти визначаються відповідними будівельними нормами та іншими положеннями законодавства.

Примірні переліки матеріально-технічного оснащення закладів дошкільної освіти, ігрового, навчально-дидактичного обладнання закладу дошкільної освіти затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері освіти і науки.

Стаття 46. Міжнародне співробітництво

1. Заклади освіти, установи, які здійснюють наукове і методичне забезпечення системи дошкільної освіти, їх засновники, органи державної влади

та органи місцевого самоврядування здійснюють міжнародне співробітництво у сфері дошкільної освіти відповідно до Закону України «Про освіту» та мають право укладати угоди про співробітництво, встановлювати прямі зв'язки з органами управління у сфері освіти та закладами освіти інших країн, міжнародними організаціями, фондами у встановленому законодавством порядку.

2. Держава сприяє міжнародному співробітництву у сфері дошкільної освіти.

3. Міжнародна академічна мобільність педагогічних працівників реалізується шляхом їх участі у програмах двостороннього та багатостороннього міжнародного обміну педагогічних працівників.

За педагогічними працівниками державних і комунальних закладів освіти, які беруть участь у програмах міжнародного обміну, зберігається місце роботи у відповідному закладі освіти України.

Розділ VIII. ПРИКІНЦЕВІ ТА ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

2. Установити, що:

до затвердження освітніх програм відповідно до цього Закону суб'єкти освітньої діяльності у сфері дошкільної освіти можуть використовувати програми розвитку дитини, схвалені (рекомендовані) в порядку, установленому до набрання чинності цим Законом;

строк приведення установчих документів закладів освіти у відповідність із цим Законом становить п'ять років;

будинки дитини функціонують до 31 грудня 2022 року з подальшою реорганізацією за рішенням засновника або уповноваженого органу управління шляхом перепрофілювання відповідно до потреб населення громади в центри медичної реабілітації та паліативної допомоги дітям, інші заклади охорони здоров'я, соціального захисту чи заклади дошкільної освіти;

особливості діяльності будинків дитини на перехідний період до реорганізації затверджуються Кабінетом Міністрів України;

діючі дитячі будинки до 31 грудня 2021 року за рішенням засновника або уповноваженого органу управління переходять у підпорядкування центрального органу виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері соціальної політики або перетворюються у заклади дошкільної освіти.

3. Внести зміни до підпункту 27 частини першої статті 1 Закону України «Про освіту», виклавши його в такій редакції:

«27) суб'єкт освітньої діяльності – фізична, юридична особа (заклад освіти, підприємство, установа, організація) чи громадське об'єднання без статусу юридичної особи, що провадить освітню діяльність;»;

4. Кабінету Міністрів України протягом одного року з дня набрання чинності цим Законом:

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом, забезпечити приведення нормативно-правових актів міністерств та інших центральних органів виконавчої влади у відповідність із цим Законом;

забезпечити прийняття нормативно-правових актів, передбачених цим Законом.»

**Голова Верховної Ради
України**

Д. РАЗУМКОВ

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'D. Razumkov', is written over a horizontal line. The signature is stylized and cursive.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проєкту Закону України «Про внесення змін до Закону України
«Про дошкільну освіту»

1. Резюме

Проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про дошкільну освіту» розроблено з метою удосконалення функціонування системи дошкільної освіти, підвищення якості дошкільної освіти, розширення доступу до дошкільної освіти, розвиток закладів освіти усіх форм власності, забезпечення доступу дітей до якісної дошкільної освіти відповідно до Указу Президента від 08.11.2019 № 837/2019.

2. Проблема, яка потребує розв'язання

Проектом Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про дошкільну освіту» пропонується удосконалити систему дошкільної освіти, а також привести Закон України «Про дошкільну освіту» у відповідність до Закону України «Про освіту».

3. Суть проєкту акта

Проект акта забезпечує створення дієвого механізму реалізації, охорони та захисту конституційного права дитини на дошкільну освіту відповідно до природних та індивідуальних освітніх потреб особистості, а також забезпечення законодавчого підґрунтя для розвитку системи дошкільної освіти, підвищення якості освіти та освітньої діяльності, що сприятиме істотному зростанню інтелектуального, культурного, духовно-морального потенціалу суспільства та особистості.

Проект акта урегулює питання доступності дітей до якісної дошкільної освіти, зокрема:

- доступності для осіб з особливими освітніми потребами;
- забезпечення якості дошкільної освіти;
- атестації та сертифікації педагогічних працівників;
- ресурсного (інформаційного, науково-методичного, матеріально-технічного) забезпечення закладів;
- засад здійснення інституційного аудиту;
- прав та обов'язків учасників освітнього процесу;
- призначення на посаду директора закладу дошкільної освіти (за результатами конкурсного відбору) тощо.

4. Вплив на бюджет

Реалізація проєкту акта потребуватиме додаткового бюджетного фінансування дошкільної освіти.

5. Позиція заінтересованих сторін

Потребує погодження з Українською асоціацією районних та обласних рад, Асоціацією міст України, Національною Асамблеєю людей з інвалідністю України, Центральним комітетом профспілки працівників освіти і науки,

Спільним представницьким органом зі сторони роботодавців на національному рівні.

Консультації з громадськістю проводились шляхом оприлюднення проекту акта для громадського обговорення на офіційному веб-сайті Міністерства освіти і науки України.

Проект акта було оприлюднено 01 лютого 2019 року. За результатами громадського обговорення до Міністерства вже надійшло понад 150 звернень з пропозиціями та зауваженнями, які було опрацьовано робочою групою.

6. Прогноз впливу

Проект акта впливатиме на ключові інтереси здобувачів дошкільної освіти, їх батьків, педагогічних працівників, заклади, що забезпечують здобуття дошкільної освіти, а саме:

забезпечення рівності прав та інтересів закладів освіти незалежно від їх форми власності;

підвищення рівня захищеності прав дітей на здобуття якісної дошкільної освіти;

визначення обсягу повноважень та меж компетенції органів влади;

упорядкування трудових відносин у закладах дошкільної освіти;

Проект акта не впливатиме на інші сфери суспільних відносин.

7. Позиція заінтересованих органів

Проект акта потребує погодження із Міністерством фінансів, Міністерством розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства, Міністерством охорони здоров'я, Міністерством соціальної політики, Міністерством розвитку громад та територій, Державною службою статистики, Державною службою України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів.

Проект акта потребує проведення правової експертизи Міністерством юстиції України.

8. Ризики та обмеження

Оцінка гендерного впливу проекту акта не проводилася, адже в проекті акта відсутні положення, які не відповідають принципу забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків.

Проект акта не містить положень, що стосуються відносини у сфері оцінки наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення.

Проект акта не стосується принципів державної політики цифрового розвитку.

У законопроекті відсутні положення, які містять ознаки дискримінації. Громадська антидискримінаційна експертиза не проводилася.

У проекті Закону відсутні правила і процедури, що можуть містити ризики вчинення корупційних правопорушень. Громадська антикорупційна експертиза не проводилася.

9. Підстава розроблення проекту акта


Проект акта розроблено на виконання підпункту 2 пункту 6 розділу XII Закону України «Про освіту» пункту 48 Плану організації підготовки проектів

актів, необхідних для забезпечення реалізації Закону України від 5 вересня 2017 р. № 2145-VIII «Про освіту» та пункту 5 розпорядження Кабінету Міністрів України від 17 жовтня 2018 р. № 754-р «Про затвердження орієнтовного плану законопроектних робіт на 2018 рік».

Т.в.о. Міністра

Любомира МАНДЗІЙ

_____ 2020 р.



ПРОГНОЗ ВПЛИВУ

реалізації проєкту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про дошкільну освіту» на ключові інтереси заінтересованих сторін

1. Проєктом акта передбачається поліпшення врегулювання суспільних відносин у сфері дошкільної освіти, встановлення законодавчого підґрунтя для повноцінного реформування системи дошкільної освіти.

2. Вплив на ключові інтереси усіх заінтересованих сторін:

Заінтересована сторона	Ключовий інтерес	Очікуваний (позитивний чи негативний) вплив на ключовий інтерес із зазначенням передбачуваної динаміки змін основних показників (у числовому або якісному вимірі)		Пояснення (чому саме реалізація акта призведе до очікуваного впливу)
		короткостроковий вплив (до року)	середньостроковий вплив (більше року)	
Здобувачі дошкільної освіти, їх батьки	Рівний доступ до якісної дошкільної освіти	позитивний	позитивний	Встановлення державних гарантій у відповідній сфері та механізмів їх реалізації
Педагогічні працівники	Свобода у здійсненні педагогічної діяльності, дотримання їх трудових та інших прав, зменшення педагогічного навантаження та тривалості відпустки	позитивний	позитивний	Визначення прав та обов'язків педагогічних працівників
Заклади освіти, що забезпечують здобуття дошкільної освіти	Автономія у здійсненні діяльності	позитивний	позитивний	Встановлення меж компетенції засновників закладів освіти, повноважень керівника та інших органів управління

В.о. генерального директора директорату дошкільної, позашкільної та інклюзивної освіти Міністерства освіти і науки України



В. В. Сальков